

U POSETI JOVANKI BROZ

Titova udovica u kući strave

Drugi deo

Mnogo toga "bilježi". Ono što je bitno za nju. U jednoj "zabilješci" navodi podatke o automobilu koji joj je služio verno dvadeset godina i koji joj je neko oteo!

- "...Mercedes 230 iz 1980. godine, prešao 212.900 kilometara, prodali su ga 16. 6. 2000, a da mene niko nije obavestio. Bio je na pregledu u radionici kod Dorić Živorada... pratioca Radu Žečura, koji je ovde bio šest godina, takođe su udaljili, a da mene niko nije obavestio..".

Da li će se taj "mercedes" ikada naći ne zna se, ali Jovanka zna kada su ga uzeli. Zna i da joj je mnogo šta oduzeto one julske noći 1980. kada su je pod pretnjom oružjem izbacili iz kuće u Užičkoj 15 gde je do tada živela sa Titom. Iako su razni komiteti, "drugovi" i političari koji su poslednjih godina okruživali njenog muža sve uradili da Jovanku proglase državnim neprijateljem broj jedan i da je razdvoje od Tita, ona je tek posle njegove smrti shvatila i doživela pravi strah i progono.

Sve su joj uzeli

Na brzinu su tada njene vlasti

Jovankino poštansko sanduče, zardalo i prazno

popisale imovinu u Užičkoj 15 i posle petnaestčasovne premetačine najurili Jovanku u ovu kuću gde sada živi. Došla je sa jednom kesom i par krpica. Pričala je da su joj uzeli čak i zajedničke fotografije sa Titom i lični nakit.

- Da su mi samo moj nakit ostavili, danas bih bila bogata žena - kazala je nedavno Jovanka.

Dve i po godine joj je bilo zabranjeno da prima posete u svom novom kućnom pritvoru. Kasnije je dobila poli-

Već tada je bila prognana iz javnosti: na Titovoj sahrani su je mnogi videli posle nekoliko godina

cijski nadzor pod kojim je mogla da izade iz dvorišta. Ipak, pravo na penziju nije uspela da ostvari. Pošto joj tri meseca posle Titove smrti ni dinar nisu dali, tražila je penziju svog pokojnog muža. Komisija na čelu sa Fadiljom Hodžom joj je odgovorila da za to ne postoji osnov "jer Tito nikada nije imao primanja".

- To nije tačno, jer znam od čega smo živeli - rekla je tada Jovanka.

Alila se i Cvijetinu Mijatoviću i Vladimiru Bakariću i Jakovu Blaževiću i mnogobrojnim političarima tada na vrhu vlasti, ali niko nije htio da ima veze sa Jovankom Broz. Nudili su joj boračku penziju. Ona, koja je nosilac Partizanske spomenice 1941. i koja je u 25. godini dobila čin majora (1948. godine) smatrala je da to nije u redu jer se demobilisala još 1952. godine, kada se i udala za Tita.

Borila se Jovanka da dođe makar i do svoje i Titove lične ušteđevine (kod "Beobanke" su imali oko šest hiljada nemačkih maraka i nekoliko miliona ondašnjih dinara). Ništa. Vlast je rekla da to ulazi u zajedničku ostavinsku masu cele Brozove porodice a ona, nije htela da se sudi sa Titovim sinovima Žarkom i Mišom, pa je od tužbe odustala.

Dve i po godine posle izbacivanja iz kuće u Užičkoj, Jovanki je vraćena bižuterija. Zlatni i srebrni nakit - nikada. Tada su hteli da je izbace i iz ove kuće nudeći joj novu, opet u Užičkoj, broj 21. Već je bila počela izgradnja kada su joj pokazali plan tog projekta. Jovanka im je rekla da se izgled te kuće ne uklapa u dedinjski kraj gde prevladavaju stare i lepe vile i da je pored same ulice pa će svako moći da joj gleda kroz prozore. Kasnije, kada je vila bila gotova opet su joj uputili predlog da je prihvati. Međutim, pametna Ličanka je načinila dobar izbor - nije pristala, najviše zbog jednog "detalja". Cena gotove kuće je bila pet puta veća od one

koju su joj spomenuli u trenutku gradnje.

- Neće moje ime niko da koristi da se bogati - rekla je i odbila da uđe.

Nije ni za hleb imala

Na račun buduće (nesuđene) Jovankine vile sigurno su izgrađene još tri kuće. Možda je i zato Jovanka danas nepoverljiva kada joj vlasti olako kažu: "Nema problema, samo neka bira". Zna Jovanka šta je protokol, kako se zvanična pisma upućuju i šalju i kako to izgleda kada neko stvarno hoće da pomogne. I kad neko neće da pomogne.

Stigne, tako, Jovanki dopis iz službe za održavanje objekata Savezne vlade u kome je obavestavaju ko joj je dodeljen za održavanje struje, ko će biti zadužen za grejanje, koja žena će spremati kuću i sve do detalja. Onda niko ne dolazi. Stotinu puta zove Jovanka da pita gde su ti ljudi i onda dobija odgovore da je jedan na bolovanju, drugi je uzeo 24 dohotka i otišao u penziju... tako da uglavnom ostaje bez ičije pomoći.

A taj novac koji dobija je posebna priča. S njim ne može da održava kuću. Može samo sebe. To se odnosi na poslednje tri godine kada novac stiže redovno. Pre šest godina su uvek kasnili sa isplatom govoreći da nema para za nju. U tako je teškoj situaciji bila, tvrde nam njeni prijatelji, da se dešavalo da neki dan nije imala ni hleba da jede! Bukvalno nije znala šta će sa sobom. Njena sestra i zet su tada bili službeno u inostranstvu pa nije imala od koga ni da pozajmi. I danas kada o tim danima priča, Jovanka plače. Komšije bi joj ponekad kupovale hranu i poneki stari prijatelj koji je se seti s vremena na vreme. Ušteđevinu nije imala, njena bižuterija je bila bezvredna a i u celoj kući vrlo je malo njenih stvari.

Ima nekih naših ljudi iz inostranstva kao i stranih ambasada koji nude pomoć. Da okreće ili poprave kuću. Poslednji put su to nudile ambasade SAD, Velike Britanije, Indije i Libije u Beogradu. Pukovnik Gadafi je čak lično nudio libijsku naftu za grejanje Jovanke dokle god bude živa. A ona, ona ne može ništa da odluči. Kuća nije njena. Samo treba neko iz vlasti da kaže dosta je bilo, i Jovanka Broz treba da živi bar kao svako ljudsko biće. Umesto toga, svakog jutra oko sedam, kada obično ustaje, ona kroz prozor svoje hladne sobe gleda u dvorište novog komšije Dragana Stojkovića Piksija (na leto će početi da renovira kuću za useljenje) i ponovo se plaši da bilo šta kaže javno, plaši se da ne izgubi i tu jednu toplu sobicu, da ne ostane bez struje i u ostatku kuće kao i bez tih nekoliko dana grejanja koje ima posle svakog dolaska majstora.

- E, da znaš - obratila se svojoj

rođaci kada je početkom decembra sama "proslavila" osamdesetdrugi rođendan. - Živim njima u inat, samo da vidim dokle će.

K R A J

Tekst i fotografije

Srdan JOKANOVIĆ

JELA PO NARUDŽBINI

Varivo, sve vrste pita (bureci, sirnice, zeljanice), sve vrste hleba (kifle), salate (sveže i za duži period), kolače, torte, baklave, urmašice... spremam po narudžbini.

Želite li u vašoj blizini da spravljam specijalitete i jela ili želite da preuzmete iste po narudžbini, samo nazovite.

Visok kvalitet, profesionalnost i dugogodišnje iskustvo, garancija su našeg poverenja i vašeg zadovoljstva.

773.399.0445

DA LI ZNATE ŠTA SE DEŠAVA KAD SE NE REKLAMIRATE?

NIŠTA